

Mimi Zajc

Zgornja Dobrava 50
4642 Kamna gorica

Zgornja Dobrava, 26. april 2023

Republika Slovenija
Državni zbor, predsednica

Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana

ZADEVA: Pobuda spremembo Ustave Republike Slovenije

Podpisana mag. Mimi Zajc, vlagam pobudo za dopolnitev I. poglavja z dodatnima členoma 3. b in 3. c ter spremembo 3.a člena in 90. člena Ustave Republike Slovenije v skladu z 59. členom ter povezavi s 57. členom Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo, 6/18 – odl. US in 52/20).

Predstavnica volivcev, ki bo sodelovala na sejah Državnega zbora je mag. Mimi Zajc (s strokovno ekipo).

Lep pozdrav.

Mag. Mimi Zajc

Prilogi:
Predlog z obrazložitvijo

PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA SPREMEMBO USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE Z OSNUTKOM USTAVNEGA ZAKONA

I. UVOD

Na podlagi zgodovinske želje po samostojni državi, za kar so bile pripravljene ustrezne pravne podlage in dokumenti, ki jih je sprejela Skupščina Republike Slovenije še v prejšnji skupni državi, ob upoštevanju odločitve volivk in volivcev, izražene na plebiscitu dne 23. 12. 1990 in določil Temeljne ustavne listine Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I in 19/91 – popr.) predlagam spremembo Ustave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Ustava).

Socialistična Republika Slovenija je že koncem 80 let prejšnjega stoletja začela z aktivnostmi, ki so Republiko Slovenijo pripeljale v samostojnost. Dokumenti, ki so bili podlaga za to odločitev, so bili objavljeni v Uradnem listu SRS in RS. Eno najpomembnejših dejanj je bila odločitev slovenskega naroda na plebiscitu 23. 12. 1990, ki se je izrekel za samostojnost in neodvisnost. Priprave na samostojnost so potekale več let in vanje je bila vključena splošna javnost.

Temeljni dokumenti samostojnosti Republike Slovenije so bili objavljeni 25. julija 1991:

1. Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91- I in 19/91- I popravek)
2. Ustavni zakon za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I)
3. Deklaracija ob neodvisnosti (Uradni list RS, št. 1/91- I).

Na podlagi vseh dokumentov je bila 23. 12. 1991 razglašena Ustava Republike, katere del je tudi preambula.

Predlagam, da predsednica Državnega zbora na podlagi drugega odstavka 20. člena Poslovnika državnega zbora ter drugega odstavka 59. člena v povezavi s prvim odstavkom 16.a člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi določi šestdesetdnevni rok za zbiranje podpisov za podporo pobudi za spremembo Ustave, v zakonitem roku.

Na podlagi 3. in 168. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121, 140, 143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a) in 57. člena Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo, 6/18 – odl. US in 52/20) lahko skupina trideset tisoč volivcev predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da začne postopek za spremembo Ustave.

Pobuda je namenjena zbiranju trideset tisoč podpisov za vložitev predloga za spremembo ustave, in sicer za dopolnitev I. poglavja in spremembo 3.a člena in 90. člena Ustave.

Pobudo za spremembo ustave predlagam, da bomo volivci preko instituta referenduma kot oblike neposredne demokracije ponovno pridobili pravico da sami odločamo o pravicah, ki izhajajo iz Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (v nadaljevanju: Temeljna listina). Prav tako je namen pobude, da se upoštevajo predvsem določila 1. in 3. člena ustave, iz katerih izhajajo pravice slovenskega naroda, ki temeljijo na suverenosti v povezavi načelom demokracije, svobode, neodvisnosti, na trajni in neodtujljivi pravici slovenskega naroda do samoodločbe.

S to pobudo za spremembo ustave predlagam volivkam in volivcem, da se ponovno izjasnijo o vrnitvi pravice do samoodločbe, pravice do suverenosti, demokracije, pravne države, ki nam je bila odvzeta s spremembami ustave, predvsem s sprejemom 3.a in spremembo 90. člena.

Temeljna listina je postavila temelje samostojne države Republike Slovenije.

Pravniki, ki so komentirali Ustavo, med drugim navajajo:

TUL skupaj z UZITUL, dopolnjenim z Ustavnim zakonom o dopolnitvah UZITUL, pomeni ustavno uveljavitev, razglasitev ter izvedbo osamosvojitve Slovenije. Določbe same TUL so uredite: razglasitev RS za samostojno in neodvisno državo, razveljavitev ustave SFRJ, prevzem vseh pravic in pristojnosti, ki so bile prenesena na organe SFRJ, določitev državnih meja RS ter zagotovitev varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin vsem osebam na ozemlju RS in italijanski in madžarski narodni skupnosti v RS brez sleherne diskriminacije. US je v enem od nosilnih razlogov mnenja RM1/09 razsodilo, da je » [t]emeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije [...] veljavne ustavni akt ter trajni in neusahljivi vir državnosti Republike Slovenije« (I. točka izreka). Kaj določneje razume z atributoma trajnosti in neusahljivosti, je US opredelili v obrazložitvi, ko je povedalo da je »TUL [...] formalno veljaven ustavni akt ter [...] kot taka trajni in neusahljivi temelj državnosti Republike Slovenije (ibid., tč. 33). Kljub temu pa se, tako US, »[n]jena vsebina [...] lahko spremeni ali dopolni z aktom ustavne ravni, tj. z aktom, sprejetim po ustavnorevidijskem postopku, vendar ne z neposrednim posegom v TUL, temveč s spremembo Ustave. Taka ustavna sprememba lahko izrecno spremeni ali dopolni II. Razdelek TUL [...] (ibid., tč. 39). US se je v odločbi U-I-109/20 sklicevalo na preambulo TUL, ko je zapisalo, da SFRJ ni delovala kot pravno urejena država in da so se v njej hudo kršile človekove pravice (tč. 7). Hkrati pa je poudarilo, da je že preambula TUL na ustavnopravni ravni deklarirala dejstvo, »da je bila republika Slovenija država že po [...] ustavni ureditvi [SFRJ] in je le del svojih suverenih pravic uresničevala v [SFRJ].

(Vir: Komentar Ustave Republike Slovenije, Nova univerza, Evropska pravna fakulteta, Ljubljana 2019)

Preambula ustave je en od temeljev samostojne države, saj pravi:

»Izhajajoč iz Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, ter temeljnih človekovih pravic in svoboščin, temeljne in trajne pravice slovenskega naroda do samoodločbe, in iz zgodovinskega dejstva, da smo Slovenci v večstoletnem boju za narodno osvoboditev izoblikovali svojo narodno samobitnost in uveljavili svojo državnost, sprejema Skupščina Republike Slovenije Ustavo Republike Slovenije.«

Slovenska ustava ureja, da je pravica slovenskega naroda do samoodločbe temeljna, trajna (preambula, 3. člen ustave) in neodtujljiva (3. člen ustave). Preambula se sklicuje na slovenski narod kot zgodovinski, samobitni, ustavodajni in državotvorni subjekt.

(Vir: Komentar Ustave Republike Slovenije, Nova univerza, Evropska pravna fakulteta, Ljubljana 2019)

Prav njena državnosti in ustavnost obsegata določene suverene pravice in dolžnosti, o katerih odločata skupaj slovenski narod in vse slovensko ljudstvo na podlagi pravice do samoodločbe. Na tej podlagi lahko narod in ljudstvo kot suverena nacija odločita, da bosta prenesla suverene pravice svoje države na organe drugega mednarodnopravnega subjekta, ali pa odločita, da bosta tako prenesene suverene pravice prevzela nazaj v pristojnost lastne države. Pravica do samoodločbe omogoča tako deli kot celoviti prenos suverenosti. Nadalje normativna zgradba pravice do samoodločbe na podlagi temeljnih slovenskih osamosvojitvenih aktov dovoljuje zgolj razpolaganje z izvrševanjem suverenih pravic in dolžnosti Slovenije ne pa razpolaganje z njimi samimi. RS se je z Deklaracijo ob neodvisnosti zavezala, da bo spoštovala enakopravno sodelovanje vseh narodov in državljanov v Evropi svobodnih in enakopravnih

ljudi, regij, narodov in držav. Slovenska doktrina programske določa namero in voljo države, da spoštuje načela mednarodnega prava (ZPSN), da se povezuje z drugimi državami ter da se, inter alia, vključi v Evropsko skupnost in druge povezave držav (deklaracija ob neodvisnosti). Tovrstne zaveze pa so značilne prvine »evropskih členov« sedanjih in bodočih članic EU.

(Vir: Komentar Ustave Republike Slovenije, Nova univerza, Evropska pravna fakulteta, Ljubljana 2019)

Zakon o plebiscitu slovenskega naroda je v 1. členu določil da se izvede splošni ljudski referendum (plebiscit) »na temelju trajne in neodtujljive pravice slovenskega naroda do samoodločbe«. RS je ob razglasitvi neodvisnosti prevzela v izvrševanje tiste suverene pravice, ki jih je prenesla na organe SFRJ« oziroma »je prevzela vse pravice in dolžnosti, ki so bile z ustavo RS in ustavo SFRJ prenesene na organe SFRJ.

(Vir: Komentar Ustave Republike Slovenije, Nova univerza, Evropska pravna fakulteta, Ljubljana 2019)

Dejstvo je, da dokumenti: rezultat plebiscita 23. 12. 1990, Temeljna ustavna listina, Preambula k Ustavi RS in Ustava Republike Slovenije vsak zase in vsi skupaj ne izključujejo sodelovanja volivcev (in državljanov) pri oblikovanju svoje lastne države, neomejeno in neodtujljivo. Vsi dokumenti so dosegljivi na spletni strani Vlade RS.

Čeprav vsi osamosvojitveni dokumenti, od sprejema in osamosvojitve dalje, omogočajo, da volivci oblikujemo svojo svobodno voljo vedno znova na podlagi 1. in 3. člena ustave, je potrebno za nedvoumno realizacijo teh določil pripraviti konkretno pravno podlago, ki ima temelj v Ustavi sami.

Za dogajanje že pred osamosvojitvijo je Socialistična republika Slovenija sprejela ustrezne pravne dokumente za možnost ustanovitve samostojne države, vsi naštetih temeljni dokumenti osamosvojitve (pa ne edini) pa od objave dalje zagotavljajo slovenskemu narodu pravico do odločanja o sebi.

Te pravice ni odvzela nobena sprememba Ustave RS. Slovenski narod je ostal državotvoren ne glede na politične razmere, v katerih se je znašel. Ker na podlagi obstoječih dokumentov ni politične volje, da bi preverili pravo voljo ljudi na podlagi instituta neposredne demokracije, referendumu, in na podlagi tega ukrepali, je potrebno pravice, ki so neodtujljive (3.člen), še dodatno zavarovati s konkretnimi določbami v Ustavi RS.

Prav pravna pot do ponovne suverenosti, samostojnosti, neodvisnosti in svobode je bila volivcem odvzeta s členi Ustave, za katere predlagam, da se spremenijo. Na podlagi omenjenih ugotovitev predlagam, da se v Ustavi dopolni I. poglavje z dodanima 3.b členom in 3.c členom.

Noben pravni akt, predvsem Ustava RS ne more in ne sme odvzeti pravice volivcem, da se ponovno odločijo o isti stvari. Pravica do neposrednega odločanja je osnovna temeljna pravica demokracije in je ni mogoče izbrisati iz razloga, da je bilo o stvari že odločeno. Situacije, ljudje, dejstva se spreminjajo in zato je pravica do neposredne demokracije osnovni temelj demokracije.

Predstavnica volivcev, ki bo sodelovala na sejah Državnega zbora je mag. Mimi Zajc (s strokovno ekipo).

II. OSNUTEK USTAVNEGA ZAKONA ZA DOPOLNITEV I. POGLAVJA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE Z DODATNIMA 3.b IN 3.c ČLENOM TER SPREMEMBO 3.a IN 90. ČLENA USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

I.

1.člen

V Ustavi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a) se dopolni I. poglavje ter spremenita 3. a in 90. člen Ustave Republike Slovenije.

1.

Prvi stavek drugega odstavka 3.a člena se spremeni tako, da se glasi:

3.a člen

»Pred ratifikacijo mednarodne pogodbe iz prejšnjega odstavka mora državni zbor razpisati referendum. Predlog je na referendumu sprejet, če zanj glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali. Državni zbor je vezan na izid referendumu za čas njegovega mandata.«

2.

Za 3.a členom se doda nov 3. b člen, ki se glasi:

3.b člen

»Državni zbor v roku šestih mesecev po konstituiranju z več kot polovico glasov vseh poslancev ugotovi, ali mednarodne organizacije iz prvega odstavka prejšnjega člena še izpolnjujejo pogoje za prenos izvrševanja dela suverenih pravic.

Postopek ugotavljanja ali te mednarodne organizacije dejansko temeljijo na spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, demokracije in načel pravne države, spoštujejo določila te ustave, mednarodnih konvencij in deklaracij, katerih podpisnica je RS, se določi s posebnim zakonom, ki ga Državni zbor sprejme po rednem postopku s sodelovanjem strokovne in splošne javnosti.«

Če Državni zbor na podlagi zakona iz drugega odstavka tega člena ugotovi, da mednarodne organizacije, ki jim je Republika Slovenija prenesla izvrševanje dela suverenih pravic, ne izpolnjujejo pogoja iz prvega odstavka 3.a člena, ustanovi posebno delovno skupino, ki pripravi predlog za izstop iz take mednarodne organizacije.«

3.

Za 3.b členom se dodat nov 3.c člen, ki se glasi:

3.c člen

»Državni zbor mora razpisati referendum, na katerem se volivci odločijo, ali ima Republika Slovenija še vedno interes biti članica mednarodne organizacije, ki ne temelji več na spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, demokracije in načel pravne države, ki so temelj Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti RS in Ustave RS.

Pobudo za začetek postopka iz prejšnjega odstavka tega člena lahko poda vsak volivec, ki v 60 dneh zbere 35.000 podpisov volivcev, in jih predloži Državnemu zboru v 30 dneh po preteku roka. Pobuda mora vsebovati uraden naziv mednarodne organizacije, za katero se zahteva razpis referendumu ter seznam za preverjanje verodostojnosti podpisov in obstoja podpisnikov. Seznam vsebuje osebne podatke podpisnikov, ki podpirajo pobudo, in sicer: osebno ime, datum rojstva, naslov in občina stalnega prebivališča, lastnoročni podpis in datum podpisa.

Ko volivci na referendumu odločijo, da mednarodne organizacije ne izpolnjujejo pogojev iz 3.a člena, Državni zbor prične postopek za izstop iz teh organizacij.«

4.

90. člen se spremeni tako, da se glasi:

90. člen

»Državni zbor lahko o vprašanjih, ki se urejajo z zakonom, razpiše referendum. Državni zbor je vezan na izid referendumu.

Državni zbor lahko razpiše referendum iz prejšnjega odstavka na svojo pobudo, mora pa ga razpisati, če to zahteva najmanj tretjina poslancev, državni svet ali štirideset tisoč volivcev.

Državni zbor mora razpisati referendum, kadar poslanci ali vlada predlagajo prenos suverenosti ali kadar se spreminjajo ali omejujejo pravice iz poglavja II. Človekove pravice in temeljne svoboščine.

Kadar predlog iz prejšnjega odstavka na referendumu ni sprejet, Državni zbor v tistem mandatu ne more razpisati referendumu o isti vsebini.

Pravico glasovanja na referendumu imajo vsi državljani, ki imajo volilno pravico.

Predlog je na referendumu sprejet, če zanj glasuje večina volivcev, ki so glasovali.

Referendum se ureja z novim zakonom, ki ga sprejme državni zbor s kvalificirano dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev.«

II.

Po razglasitvi tega ustavnega zakona mora Državni zbor v roku šestih mesecev sprejeti nov zakon o referendumu in ljudski iniciativi. Z nobenim zakonom ni mogoče posegati, spreminjati ali omejevati pravice do referendumu, opredeljene v Ustavi Republike Slovenije.

Državni zbor v roku šestih mesecev po razglasitvi ustavnega zakona sprejme zakon, ki določi postopek za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev iz 3.a člena za delni prenos suverenosti na mednarodne organizacije in postopek za izstop iz take mednarodne organizacije.

Ta ustavni zakon začne veljati z razglasitvijo v Državnem zboru Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV:

OBRAZLOŽITEV k I. razdelku:

1. Sprememba 3.a člena

3.a člen Ustave določa, da Državni zbor lahko razpiše referendum pred ratifikacijo mednarodne pogodbe iz prvega odstavka tega člena. Predlog je, da se beseda »lahko« nadomesti z besedo »mora«.

V obdobju od sprejema tega člena se je pokazalo, da Državni zbor tega določila ni nikoli uporabil. Ta celotni 3.a člen naj bi bil tako imenovani »evropski člen« namenjen le za pristop k Evropski uniji. Vendar je bil ta člen uporabljen tudi za pristop k vojaški zvezi NATO, zato se lahko zgodi, da bodo še nastajale zahteve za dodaten prenos izvrševanja suverenih pravic.

Ker se je situacija v svetu spremenila, je potrebno, da imamo državljani, in volivci možnost, da se o dodatnih prenosih izvrševanja suverenosti odločamo na način, ki je opredeljen v Ustavi. Nobena predhodna odločitev Državnega zbora ne more biti dokončna brez možnosti, da se volivci v novih okoliščinah odločijo drugače.

Določilo, da je volja volivcev, izražena na referendumu omejena na mandat Državnega zbora, pomeni, da se lahko situacija po izvolitvi novega DZ spremeni in je zato možno volivcem priložnost za drugačno odločitev.

2. Dodan nov 3.b člen

Dodani 3.b člen zapolnjuje pravno praznino, ko in če se izkaže, da mednarodne organizacije, na katere je Republika Slovenija prenesla izvrševanje dela suverenih pravic ne izpolnjujejo več pogoja, pod katerim so jim bile te pravice dane v izvrševanje.

Ker 3.a člen ni predvidel, da bi bilo možno, da mednarodne organizacije ne bi več izpolnjevale pogoja prenosa dela suverenosti, je treba v Ustavi opredeliti možnost, da se volivci ponovno izrečejo tudi o že odločenih prenosih dela suverenosti.

Ustava je v 3.a členu le določila prenos izvrševanje dela suverenih pravic, brez možnosti, da se ugotovi, kdaj, kako in na kakšen način lahko Državni zbor preverja izpolnjevanje pogoja iz prvega odstavka 3.a člena.

Novoizvoljeni Državni zbor mora imeti pravico in dolžnost, da preverja izpolnjevanje pogoja in na ta način zaščititi interese državljanov in prebivalcev ter Republike Slovenije kot celovite svobodne in suverene države.

3. Dodan nov 3.c člen

Dodatni 3.c člen daje možnost 35.000 volivcem, da sprožijo pobudo in nato na referendumu odločijo, ali mednarodne organizacije, ki jim je Republika Slovenija s 3.a členom prenesla izvrševanja dela suverenih pravic, še izpolnjujejo pogoj spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, demokracije in načel pravne države. Ustava kot temeljna listina, ki varuje človekove pravice in svoboščine, državljane in državo pred samovoljo oblasti, mora omogočiti volivcem pravico, da sami izrazijo svojo voljo v skladu z načeli demokratičnosti, torej preko neposredne demokracije v skladu s 3. členom ustave.

Postopek osamosvajanja Republike Slovenije je temeljil na široki javni razpravi, na plebiscitu je bila jasno izražena volja volivcev, sprejeta je bila Temeljna listina in Ustava RS s Preambulo. Volja Slovencev in osamosvojitveni dokumenti kažejo na to, da je slovenska državnost in

ustavnost obsegata suverene pravice in dolžnosti, o katerih odločata skupaj slovenski narod in vse slovensko ljudstvo na podlagi neodtujljive pravice slovenskega naroda do samoodločbe.

Na tej podlagi lahko narod in ljudstvo kot suverena nacija odločita, da bosta prenesla suverene pravice svoje države na organe mednarodnega subjekta. Lahko pa odločita, da bosta tako prenesene suverene pravice prenesla nazaj v pristojnost lastne države. O tem lahko verodostojno odločijo le volivci na referendumu, saj je to odločitev, katere posledice nosijo vsi ljudje več let.

4. Sprememba 90. člena

Načelo demokracije med drugim vsebuje tudi načelo neposrednega sodelovanja državljanov pri izvrševanju skupnih zadev in na načelo posredne demokracije, ko državljani na volitvah preko političnih strank izbirajo svoje predstavnike v zakonodajni organ, ki nato odloča o skupnih zadevah.

Neposredna demokracija se izvaja preko instituta referendum in preko instituta ljudska iniciativa.

Referendum je najpomembnejša oblika neposredne demokracije in omogoča neposredno odločanje volivcev o ustavi, zakonih ali drugih pravnih aktih na državnem in lokalnem nivoju. Prav v pravici do referenduma je skrita pravica in dolžnost volivcev, da o zadevah, ki so pomembne za življenje in delo, za delovanje družbe in države in ohranjanje suverena človeka in suverena naroda odločajo sami z osebnim izjavljanjem in na ta način prevzamejo odgovornost za svojo odločitev ter izvršujejo tudi ustavno pravico iz 44. člena Ustave RS.

Z Ustavnim zakonom je bil spremenjen tudi 90. člen Ustave RS (Uradni list RS, št. 47/13 z dne 31. 5. 2013).

S tem Ustavnim zakonom je predstavniško telo (zakonodajno telo = Državni zbor) onemogočilo pravico državljanov, da se o pomembnih zadevah življenja, bivanja in sodelovanja pri upravljanju države in ostalih, odločajo na način, ki je steber demokracije, to je z osebnim in neposrednim odločanjem in svobodnim izražanjem svoje volje.

Predstavniško telo ima svojo možnost in pristojnost odločanja na podlagi načel predstavniške demokracije in nima pooblastila vsega ljudstva, da onemogoči osebno izražanje in sodelovanje volivk in volivcev pri odločanju o svojem življenju, denarju, pogojih bivanja in ostalih življenjsko pomembnih zadevah človeka. Državni zbor sestavlja 90 predstavnikov političnih strank in dvotretjinska večina za spremembo ustave ne izkazuje volje državljanov, ki bi bila izkazana, če bi take spremembe spremljala referendumska odločitev volivk in volivcev.

Zato s pobudo za spremembo 90. člena Ustave RS in sprejemom ustavnega zakona ponovno vračam pravico vsakega volivca, da sproži pobudo za neposredno odločanje o svoji in prihodnosti bodočih rodov. Na ta način državljanom vračamo pravico do odločanja o sebi, suvereno in odgovorno, da podlagi svobodne volje svobodnega človeka. Ta pravica je že bila del pravnega reda Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV k II. razdelku:

Ker bo ob razglasitvi Ustavnega zakona z dopolnjenim I. poglavjem in spremembami 3.a in 90. člena ustave v slovenski zakonodaji prišlo do neskladij oziroma do pravne praznine, je treba zakon, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo ter vse zakone, ki temeljijo na tem členu uskladiti s tem ustavnim zakonom v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi. Zato je zaradi zagotavljanja načela pravne varnosti potrebno določiti obdobje, v katerem se bodo naslovniki lahko seznanili z ustavnim zakonom in zagotovili ustrezne rešitve. Prav tako je potrebno

določiti, da zakon, ki ureja referendum ne more spreminjati vsebine ali omejevati pravice do referenduma.

Prav tako bo potrebno, da Državni zbor v roku šestih mesecev po razglasitvi ustavnega zakona sprejme zakon, ki bo določil postopek za ugotavljanje izpolnjevanje pogojev iz 3.a člena za delni prenos suverenosti na mednarodne organizacije in postopek za izstop iz take mednarodne organizacije. Zakon je nujno potreben, da se zagotovi konkretno izvajanje ustavnega zakona.

IV. STANJE

Ustava RS v svojem 3. členu določa:

»Slovenija je država vseh svojih državljanek in državljanov, ki temelji na trajni in neodtujljivi pravici slovenskega naroda do samoodločbe.

V Sloveniji ima oblast ljudstvo. Državljanke in državljanji jo izvršujejo neposredno in z volitvami, po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno.«

Ker je v prvem odstavku 3. člena Ustave RS določeno, da država Slovenija temelji na trajni in neodtujljivi pravici slovenskega naroda do samoodločbe (kar je povezano tudi svobodo in odločanja o suverenosti njenih prebivalcev načela demokratičnosti iz 1. člena), predlagam, da se z ustavnim zakonom spremeni I. poglavje, 3.a in 90. člen Ustave RS.

Na podlagi zgodovinske odločitve slovenskega ljudstva in predvsem 1. in 3. člena Ustave RS ima Državni zbor oziroma njegov predsednik pravico in dolžnost, da državljanom Republike Slovenije omogoči izrekanje svoje svobodne volje po pravilih demokratične, svobodne in suverene države, kar vključuje pravico do neposredne demokracije ter jim s tem da možnost samoodločbe za svobodo, suverenost, samostojnost in neodvisnost kot je zapisana v vseh dokumentih, ki so podlaga za ustanovitev države Republike Slovenije.

V. ZAKLJUČEK

Odgovornost vseh nas do sebe in domovine, države, otrok pomeni imeti pravico odločati se o svojem življenju, narodovi volji, ohranjanju in varovanju naravnih virov in izgradnji družbe oziroma skupnosti, ki bo sledila skupno dogovorjenim ciljem prosperitete domovine in države, se je vrnila kot ponovno zavedanje naš moči kot združenega naroda in ljudstva.

To lahko dosežemo s spremembo Ustave RS kot je predlagana v pobudi. Z vrnitvijo neokrnjene pravice do samoodločbe in suverenosti in referenduma kot ustavne kategorije pravice do odločanja o svojih zadevah z osebnim izražanjem volje vsakega državljana, bo slovenski narod ponovno pridobil možnost do svobode in suverenosti ter ne nazadnje pravico in dolžnost, da v svoje roke vzame odgovornost za svoje življenje in prihodnost vseh, tudi bodočih rodov.

Na ta način vrnjeni suverenost in svoboda bo slovenskemu narodu pokazala, da nobena žrtev v teh letih ni bila zaman, ker smo enotni v zahtevi po svobodnem in suverenem odločanju o življenju vseh državljanov in prebivalcev Republike Slovenije na temeljih pravne, demokratične in socialne države enakopravnih ljudi, ki ustvarjajo prihodnost s sodelovanjem, spoštovanjem in enotnostjo ter zavedanjem odgovornosti, ki jo prevzemamo.

Vrnjene svoboda, neodvisnost in suverenost kot temeljni podlagi za osamosvojitve Republike, in ne nazadnje neokrnjena pravica do neposrednega odločanja o lastnih zadevah človeka, državljana in naroda, so temelji sedanjosti in bodočnosti slovenskega naroda in slovenske države.